

Pierwszy pradziejowy kurhan ze śladami pochówku

1 listopada 2018

Pierwszy pradziejowy kurhan w Puszczy Białowieskiej ze śladami pochówku odkryli archeolodzy z Instytutu Archeologii i Etnologii (IAE) PAN. Ciałopalny pochówek pochodzi sprzed ok. 1800 lat i znajduje się w okolicy wsi Czerlonka.

Puszcza Białowieska jest ostatnim lasem naturalnym na Nizinie Europejskiej. To m.in. ostoja żubra, miejsce gdzie w dzikim otoczeniu można spotkać wilki i rysie. W jej obrębie znajduje się objęta ścisłą ochroną wydzielona część, która ma status parku narodowego. Puszcza jest jedynym polskim obiektem przyrodniczym, wpisanym przez UNESCO na listę Światowego Dziedzictwa.

Badaniem dziejów tego obszaru zajmuje się od 2003 r. archeolog z Instytutu Archeologii i Etnologii (IAE) PAN w Warszawie, Dariusz Krasnodębski.

W tym roku naukowiec przeprowadził wykopaliska w obrębie jednego z ośmiu kurhanów, które udało się zlokalizować wcześniej dzięki zastosowaniu lotniczego skanowania laserowego.

„To pierwszy pradziejowy kurhan z terenu Puszczy Białowieskiej w którym nam, archeologom udało się znaleźć pozostałości komory grobowej” – poinformował PAP Krasnodębski. Pierwotna konstrukcja nasypu miała maksymalnie 6 m średnicy. Jego obecna wysokość sięga pół metra.

Był to jeden z ośmiu położonych obok siebie ziemnych kopców zlokalizowanych na wyspie w okolicy dzisiejszej wsi Czerłonka. Wyspa otoczona jest bagnami i przepływającymi obok niewielkimi strumieniami.

„Na przepalone kości natrafiliśmy w nasypie kurhanu. Wśród nich znajdowały się fragmenty cienkościennych i czernionych naczyń ceramicznych, kawałki naczyń o powierzchni pokrytej kreskowaniem i żelazny przedmiot – być może bardzo zniszczona duża fibula (czyli zapinka do spinania szat – przyp. PAP) lub nóż” – opowiada Krasnodębski. Znaleźiska te spoczywały na spalonych deskach.

Archeolodzy uważają, że po obrzędzie kremacji szczątki zmarłego wraz z resztkami stosu pogrzebowego przeniesiono w miejsce, w którym usypano nad nimi kurhan.

Ćwierć kilometra na południowy-zachód od wyspy archeolodzy znaleźli pozostałości starożytnych wsi z pierwszych wieków naszej ery. Mieszkali w nich przedstawiciele społeczności określanych przez naukowców jako kultura wielbarska (identyfikowana z Gotami) i kultura ceramiki kreskowanej (o jej przynależności etnicznej naukowcy nie są w stanie wiele powiedzieć).

Według wstępnych ustaleń naukowców osoba pochowana w kurhanie należała do społeczności kultury ceramiki kreskowanej, bo w kulturze wielbarskiej zazwyczaj do grobów nie wkładano żelaza. „Byłoby to zatem pierwsze znane archeologom cmentarzysko tej kultury” – podkreśla Krasnodębski. Potwierdzenie tej tezy będzie jednak – jego zdaniem – wymagało rozkopania pozostałej części kopca, a także wykonania dodatkowych specjalistycznych

analiz.

Autorstwo: Szymon Zdziebłowski

Zdjęcie: Dariusz Krasnodebski

Źródło: NaukawPolsce.PAP.pl